

TALGA AB

PLAN FÖR RÄDDNINGSSINSATS

DEL 3 - RESURSER

2022-06-23



INNEHÅLL

1	INLEDNING	3
1.1	ÖVERBLICK AV BILAGOR	3
2	BILAGOR A – INFORMATIONSBILAGOR	4
2.1	BILAGA A1: RISKBILD OCH SKYDDSSYSTEM	4
2.2	BILAGA A2: LOKALER OCH UTRUSTNING FÖR SAMORDNING AV NÖDLÄGE	7
2.3	BILAGA A3: TILLGÄNGLIG UTRUSTNING FÖR NÖDLÄGESHANTERINGEN	8
2.4	BILAGA A4: KONTAKTINFORMATION	9
2.5	BILAGA A5: INSATSPLAN	11
3	BILAGOR B - RUTINER	12
3.1	BILAGA B1: LOGGBOK	12
3.2	BILAGA B2: UTRYMNING / INRYMNING	13
3.3	BILAGA B3: AKUT LARMNING TILL MYNDIGHETER	14
3.4	BILAGA B4: AVSTÄNGNING UTGÅENDE DAGVATTEN	15
3.5	BILAGA B5: SÄKER NEDSTÄNGNING AV PRODUKTION	16
3.6	BILAGA B6: VARNING AV ALLMÄNHETEN OCH OMGIVNINGEN	17
3.7	BILAGA B7: HANTERING AV STORT KEMIKALIEUTSLÄPP	18
3.8	BILAGA B8: HANTERING AV SLÄCKVATTEN	19
3.9	BILAGA B9: SANERING EFTER KEMIKALIEUTSLÄPP	21
3.10	BILAGA B10: RAPPORTERING TILL MYNDIGHETER	22
3.11	BILAGA B11: FUNKTIONSKONTROLL SPRINKLER	23
3.12	BILAGA B12: AKTIVERING AV GASSLÄCKSYSTEM	24
3.13	BILAGA B13: FUNKTIONSKONTROLL VENTILATION	25
3.14	BILAGA B14: KONTROLL AV ÅNGBILDNING HF	26

1 INLEDNING

Detta dokument utgör **Del 3 - Resurser** i Plan för räddningsinsats. Denna del uppdelad i två olika typer av bilagor. Den första typen utgör informationsbilagor (A) och den andra typen utgör bilagor med mer detaljerade instruktioner och rutiner (B) som är relevant för att kunna hantera nödlägen enligt **Del 2 - Operativ del**. Se vidare nedan för en överblick och sammanställning över aktuella bilagor.

Då anläggningen inte fullt ut är projekterad, och inte heller verksamhetens organisation helt fastslagen, innehåller denna utredning en övergripande bild av hanteringen kring interna räddningsinsatser och förslag på bilagor som kan bli aktuella att ha som stöd till denna. Revidering av denna handling ska genomföras i senare skede, i samråd med verksamheten, för att fastställa de rutiner som ska vara gällande i samband med en intern räddningsinsats.

1.1 ÖVERBLICK AV BILAGOR

Nedan presenteras översiktligt de bilagor som ingår i denna del av Plan för räddningsinsats.

BILAGOR - INFORMATION		
Nr	Namn/innehåll	Kommentar/hänvisning
A1	Riskbild och skyddssystem	
A2	Lokaler och utrustning för samordningen av nödläge	
A3	Tillgänglig utrustning för nödlägeshanteringen	
A4	Kontaktinformation	
A5	Insatsplan	

INSTRUKTIONER OCH RUTINER		
Nr	Namn/innehåll	Kommentar/hänvisning
B1	Loggbok	
B2	Utrymning/inrymning	
B3	Akut larmning av myndigheter	
B4	Avstängning utgående dagvatten	
B5	Säker nedstängning av produktion	
B6	Varning av allmänheten och omgivningen	
B7	Hantering av ett stort kemikalieutsläpp	
B8	Hantering av släckvatten	
B9	Sanering efter kemikalieutsläpp	
B10	Rapportering till myndigheter	
B11	Funktionskontroll sprinkler	
B12	Aktivering av gassläcksystem	
B13	Funktionskontroll ventilation	
B14	Kontroll av ångbildning HF	

2 BILAGOR A – INFORMATIONSBILAGOR

I detta avsnitt följer bilagorna A1-A6.

2.1 BILAGA A1: RISKBILD OCH SKYDDSSYSTEM

I denna bilaga ges en övergripande beskrivning av riskbilden kopplat till anläggningen samt en beskrivning av de riskscenarier som identifierades i den riskutredning som ligger till grund för aktuell plan för räddningsinsats. Scenarierna har studerats delvis med avseende på sannolikhet men främst avseende deras potentiella konsekvens. De är i huvudsak baserade kring läckage/påverkan avseende hanteringen av fluorvätesyra.

2.1.1 Riskbild

De mest sannolika riskerna på anläggningen bedöms vara arbetsmiljöolyckor som till exempel trafikolyckor, fallolyckor, mindre utsläpp av hälsofarliga kemikalier, frätskador etc. Dessa typer av risker behandlas dock ej i nödlägesplanen där fokus istället ligger på större risker framförallt kopplat till hanteringen av fluorvätesyra, vilket har bedömts kunna ge omfattande skador på människa och/eller miljö.

För en utförlig beskrivning av riskbilden hänvisas till gällande riskutredningar för anläggningen:

- Riskregister (senast reviderad 2022-05-19): Sammanställning av de oönskade händelser som utgör en risk, bedömning av sannolikhet och konsekvens avseende personer och miljö samt åtgärder för att minska risknivån.
- Riskbedömning Seveso (senast reviderad 2022-05-20): Fördjupad analys av riskerna kring tillverkningen av grafitanodmaterial, med riskuppskattning och riskvärdering genom en grovriskanalys, en kvantitativ riskbedömning samt en robusthetsanalys.

2.1.2 Riskscenarion

Nedan följer en kort sammanfattning av de riskscenarion som identifierats i tidigare nämnda riskutredningar.

Riskscenario	Beskrivning
Tankbil med fluorvätesyra kolliderar på verksamhetsområdet	Fluorvätesyra (70 %) anländer till anläggningen i ISO-tankar som transporteras av tankbilar, med två tankar med 25 m ³ vardera per transport. Om tankbilen skulle krocka med ett annat fordon skulle detta innebära att ett utsläpp kan ske som leder till att en pöl bildas varifrån risk för bildning av giftiga ångor skulle kunna föreligga.
Läckage av fluorvätesyra vid lossning från tankbil till lagertank	Vid lossning ansluter tankbilen ISO-tanken via slangar till pumputrustning. Ett läckage av fluorvätesyra kan här ske främst från slang, slangkoppling, fläns eller vid anslutning vilket skulle kunna innebära bildandet av en pöl varifrån risk för bildning av giftiga ångor skulle kunna föreligga.
Överfyllnad av lagertank för fluorvätesyra	Vid lossning ansluter tankbilen ISO-tanken via slangar till pumputrustning, som pumpar vidare fluorvätesyra till en lagertank. Överfyllnad kan ske i det fall som det inte finns tillräcklig volym tillgänglig inom lagertanken, där ett utsläpp sker inom lagertanksbyggnaden i en invallning. Detta skulle innebära att det föreligger en risk för bildning av giftiga ångor.

Riskscenario	Beskrivning
Lagertankhaveri	I lagertanken finns fluorvätesyra. Ett läckage från lagertanken kan uppstå på grund av defekt i tillverkning, yttre påverkan eller överbelastning vid röranslutning. Vid ett läckage läcker fluorvätesyra ut i det invallade området om kring tanken. Detta skulle innebära att det föreligger en risk för bildning av giftiga ångor.
Läckage av fluorvätesyra vid överpumpning från lagertank till process	Från lagertanken pumpas fluorvätesyra vidare för att nyttjas inom processen. Ett utsläpp kommer att pågå under den tid som den automatiska pumpen fortsätter att gå (60 sekunder) vilket genererar en pöl. Detta skulle innebära att det föreligger en risk för bildning av giftiga ångor.
Skrubberhaveri	Ett system för återföring av ångor till tankbilens transporttank kommer att tillämpas, och tankandningen från lagertanken och lossningsutrymmet kommer att renas genom ett skrubbersystem. Ett skrubberhaveri kan orsakas av bortfall av processvatten. Detta skulle innebära att det föreligger en risk för bildning av giftiga ångor.
Gasoltankhaveri	Två gasoltankar finns på anläggningen, vilka vid en läcka eller ett haveri skulle kunna innebära ett utsläpp av brandfarliga ångor till omgivningen. Ett tankhaveri kan uppstå på grund av defekt i tillverkning, yttre påverkan, överbelastning av röranslutning, mänskligt felhandlande i samband med påfyllnad eller en brand som ger värmepåverkan på tanken. Vid antändning av ångorna skulle det vidare kunna resultera i en jetflamma, gasmolnsbrand, eller vid katastrofalt haveri, ett eldskott.
Dieseltankhaveri	En dieseltank finns på anläggningen, vilken vid en läcka eller ett haveri skulle kunna innebära ett utsläpp av brandfarlig vätska. Ett tankhaveri kan uppstå på grund av defekt i tillverkning, yttre påverkan, överbelastning av röranslutning, mänskligt felhandlande i samband med påfyllnad eller en brand som ger värmepåverkan på tanken. Vid antändning av ångorna skulle det vidare kunna resultera i en pölbrand.
Brand i byggnaden eller fordon	Brand i byggnaden på området eller inom fordon som kommer in och vistas på området kan leda till spridning till de brandfarliga vätskor som finns samt påverkar utrustningar innehållande fluorvätesyra.

2.1.3 Principer för inbyggda skyddssystem

Nedan listas anläggningens inbyggda skyddssystem samt en kort beskrivning av dessa.

Skyddssystem ur ett utvändigt perspektiv	
Insatsvägar	Byggnader utformas med insatsmöjligheter via strategiskt placerade dörrar mot det fria. Dessa underlättar en räddningsinsats vid brand eller större kemikalieutsläpp.
Snö- och vindlaster	Dimensioneringskrav, påverkan av snö och vind utgör ej en rimlig orsak till haveri av tankar och byggnader
Uppsamling av släckvatten och utsläpp invändigt	Utvändiga ytor runt om anläggningen utförs med täta hårdgjorda ytor närmast fasad med dosering mot brunnar kopplat till ett internt dagvattensystem. Övriga körbara ytor utförs även dessa med brunnar kopplat till dagvattensystemet. En total uppsamlingskapacitet om $xx\ m^3$ finns.
Ventil utgående dagvatten	Utgående dagvattensystem från fastigheten utförs med ventil som enkelt kan stängas i händelse av omfattande läckage eller brand inom anläggningen.
Skyddssystem	Beskrivning
Skyddssystem	Beskrivning

Skyddssystem ur ett invändigt perspektiv	
Byggnadens brandmotstånd	Byggnadens brandmotstånd utförs i klass Rxx på bärande konstruktioner för att reducera risker för konstruktionskollaps som kan leda till utsläpp av kemikalier. Därtill nyttjas en förtätad brandcellsindelning Elxx för att minimera påverkansområdet vid en brand.
Säkerställd funktion av elektriska system	Rostnings- och lakningsanläggning samt anodanläggning förses med en automatiskt aktiverad dieselgenerator om det blir avbrott på anläggningen. Även tillgång till släckvattensystemet finns vid avbrott genom en dieseldriven reservpump.
Styrsystem processanläggning	Övervakning sker av instrument- och kontrollsystem, som exempelvis hanterar start och stopp av pumpar, öppning och stängning av ventiler samt övervakning.
Ventilation i byggnad med lagertank	Ventilationssystemet är utfört med en omsättning om 4 ggr/timme inom byggnad med lagertank.
Brandvattensystem	Anläggningen är försedd med en portabel brandvattentank med kapacitet för minst 2 timmars brandsläckningsarbete. Systemet är försett med två pumpar, en driven av elektricitet och en av diesel, vilka har automatisk och manuell aktivering.
Brandskydd släcksystem	Vattenpost/brandslang: Generellt inom samtliga byggnader Handbrandsläckare: Generellt inom samtliga byggnader Sprinkler: Finns inom byggnad med lagring av LPG Släckgas: Finns på platser med känslig utrustning såsom MCC/Transformatorer och transformatorstation
Brandskydd brandlarm	Uppförs inom hela anläggningen med larmknappar i anslutning till utrymningsvägar samt på lämpliga riskfyllda platser utomhus. Ljudnivå anpassas till bakgrundsnivå och komplettering sker med optiska don med blinkande rött ljus.
Detektionssystem	Detektionssystem för flammor (IR-strålning), värme, gas och två olika rökdetektionssystem (lämpliga för olika typer av utrymmen). Detektion och larm för giftig gas inom invallning kring lagertank med fluorvätesyra. Larmsystem för utsläpp omfattar hela anläggningen, kan startas via manuella larmpunkter eller via kontrollrum i rostnings- och lakningsanläggningen.
Skyddssystem	Beskrivning
Skyddssystem	Beskrivning

2.2 BILAGA A2: LOKALER OCH UTRUSTNING FÖR SAMORDNING AV NÖDLÄGE

I denna bilaga följer en sammanställning av lämpliga lokaler samt vilken utrustning som behöver finnas tillgänglig för samordningen av ett nödläge.

2.2.1 Lokaler för samordning av nödläge

Följande lokal(er) är lämpliga för att bedriva samordningen vid ett nödläge (mer än en lokal bör anges för att säkerställa tillgänglighet oavsett scenario):

- Ex. kontrollrum
- Ex. återsamlingsplats (utomhus)
- Ex. konferensrum

2.2.2 Lista över tillgänglig utrustning

Nedan följer en lista över utrustning, nödvändig för att bedriva samordningen. Utrustningen ska finnas på lämplig plats så att den med lätthet kan föras till den lokal som används för samordningen av nödläget. Utrustningen är placerad i xx.

Utrustning	Kommentar
Nödlägesplan	Senaste versionen av nödlägesplanens samtliga delar i utskrivet format
Insatsplan	Senaste versionen av insatsplanens samtliga delar (för räddningstjänsten) i utskrivet format
Karta över omgivningen	Övergripande karta som redovisar avstånd och verksamheter i omgivningen i utskrivet format
Ritningar över anläggningen	Övergripande situationsplan som redovisar avstånd inom verksamheten i utskrivet format
Ritningar över processsystem	Ritningar som redovisar relevanta processsystem,
Säkerhetsdatablad, kemikalier	Beskrivning
Skyddsutrustning, kemikalier	Beskrivning
Kommunikationsutrustning	Beskrivning
Mobiltelefon	Beskrivning
Gasmätare	Beskrivning
Utrustning	Beskrivning
Utrustning	Beskrivning

2.3 BILAGA A3: TILLGÄNGLIG UTRUSTNING FÖR NÖDLÄGESHANTERINGEN

I denna bilaga följer en lista över tillgänglig utrustning för nödlägeshantering. En sammanfattning sker av vilken typ av utrustning som behöver finnas, hur utrustningen kan användas, vart på anläggningen det är placerat samt vem som är ansvarig för att tillse att utrustningen finns och fungerar. Notera att denna lista ej avser fasta skyddssystem i byggnaden (detta beskrivs i Bilaga A1).

Utrustning/skydd	Användning	Placering	Ansvarig
Utrustning för samordning av nödläge	I Bilaga A2 beskrivs olika typer av utrustning som ska finnas enkelt tillgänglig på en säker plats för nödlägesteamet vid samordning av ett nödläge.	Plats	Ansvarig
Skyddsdräkter inklusive andningsskydd	För att kunna utföra åtgärder/sanering av ett kemikalieutsläpp. Totalt ska det finnas xx stycken uppsättningar.	Plats	Ansvarig
Saneringsmaterial	För att kunna sanera skyddsdräkter eller annat kontaminerat ska följande saneringsmaterial finnas; xx, xx	Plats	Ansvarig
Pump och kopplingar/anslutningar	Användning	Plats	Ansvarig
Motgift (kalciumgluconat gel)	För att förhindra bestående skador vid exponering av fluorvätesyra ska motgift finnas tillgänglig för akut behandling. Tillgänglig mängd ska vara: xx	Plats	Ansvarig
Absorbenter	För att snabbt kunna sanera och åtgärda kemikalieutsläpp krävs att lämpliga absorbenter finns tillgängliga. Följande absorbenter ska finnas på varje ställe; xx	Plats	Ansvarig
Anslutning/rör/koppling för sugbil	Användning	Plats	Ansvarig
Utrustning	Beskrivning		
Utrustning	Beskrivning		

2.4 BILAGA A4: KONTAKTINFORMATION

I denna bilaga återfinns en sammanställning av kontaktuppgifter till relevanta interna och externa aktörer samt information om när de behöver kontaktas.

2.4.1 Kontaktlista internt nödlägesteam

Personer på företaget som ska kontaktas vid en incident/olycka.

Funktion/namn	Telefon	E-post	Kontaktas vid
Platschef/ namn	Tel: xx Mobil: xx Hemnr: xx	xx	I samband med kemikalie-olycka, brand eller liknande olycka eller incident där risk för sådan olycka föreligger.
Teknisk chef/ namn	Tel: xx Mobil: xx Hemnr: xx	xx	Beskrivning
Funktion/ namn	Tel: xx Mobil: xx Hemnr: xx	xx	Beskrivning
Funktion/ namn	Tel: xx Mobil: xx Hemnr: xx	xx	Beskrivning

2.4.2 Kontaktlista myndigheter

Det är viktigt att vid en olycka så snabbt som möjligt tillkalla erforderlig hjälp i form av ambulans, räddningstjänst och polis. Vidare föreligger skyldigheter att kontakta vissa andra aktörer vid ett kemikalieutsläpp eller då det finns en överhängande risk för detta. I **Fel! Hittar inte referensskälla.** redogörs för de myndigheter som ska kontaktas vid ett kemikalieutsläpp.

Aktör	Telefon	E-post	Kontaktas vid
Polis/räddningstjänst	112	n/a	Akuta nödlägen
Länsstyrelsen	010-225 50 00 (växel) 112 (tjänsteman i beredskap, utanför kontorstid)	norrboten@lansstyrelsen.se	Tillsynsmyndighet gällande Seveso, kontaktas i samband med kemikalieolycka
MSB	0771-240 240 (växel, gäller akuta ärenden efter ordinarie arbetstid)	registrator@msb.se	I samband med kemikalieolycka
Arbetsmiljöverket	010-730 90 00 (vardagar 08.00-16.30) 08-737 15 55 (jourtelefon 16.30-08.00)	n/a	I samband med arbetsplatsolycka eller tillbud
Aktör	Telefon	E-post	Kontaktas vid

2.4.3 Kontaktlista övriga aktörer

Vidare kan det föreligga behov att kontakta vissa andra aktörer vid ett kemikalieutsläpp eller då det finns en överhängande risk för detta. Nedan följer en lista över andra aktörer som kan behöva kontaktas för att kunna hantera nödläget. Exempel på aktörer kan vara bussbolag för evakuering av personal, företag som kan hantera bortforsling av större volym kemikalier eller släckvatten, företag för sanering efter spill etc.

Funktion/namn	Telefon	E-post	Kontaktas vid
<i>Funktion/ namn</i>	<i>Telefon</i>	<i>E-post</i>	<i>Kontaktas vid</i>
<i>Funktion/ namn</i>	<i>Telefon</i>	<i>E-post</i>	<i>Kontaktas vid</i>
<i>Funktion/ namn</i>	<i>Telefon</i>	<i>E-post</i>	<i>Kontaktas vid</i>

2.4.4 Kontaktlista grannverksamheter

Under ett pågående nödläge kan det föreligga behov att kontakta närliggande grannverksamheter för att varna eller informera. Nedan följer en lista över aktuella grannverksamheter. Telefonnummer till lokal kontakt bör prioriteras.

Funktion/namn	Telefon	E-post	Kontaktas vid
SSAB EMEA AB	08-45 45 700	<i>E-post</i>	I samband med nödläge som kan innebära påverkan på omgivningen. Beslut om detta bör tas i samråd med räddningstjänstens insatschef.
Linde Gas AB	08-706 95 00	<i>E-post</i>	
St1 Sverige AB	08-555 489 60	<i>E-post</i>	
LKAB (depå)	0771-760 000	<i>E-post</i>	
Luleå Hamn	<i>Telefon</i>	<i>E-post</i>	
LKABs hamn	<i>Telefon</i>	<i>E-post</i>	
SSABs koksverk	<i>Telefon</i>	<i>E-post</i>	
Räddningstjänsten	<i>Telefon</i>	<i>E-post</i>	
LKAB (malmutlastning)	0771-760 000	<i>E-post</i>	
Hybrit Development AB	<i>Telefon</i>	<i>E-post</i>	
SWERIM	<i>Telefon</i>	<i>E-post</i>	
<i>Funktion/ namn</i>	<i>Telefon</i>	<i>E-post</i>	

2.4.5 Kontaktlista personal

Uppdaterad kontaktlista till personal samt anhörig person redovisas nedan.

Namn	Telefon jobb	Telefon hem	Anhörig	Relation
<i>Namn</i>	<i>Telefon</i>	<i>Telefon</i>	<i>Anhörig</i>	<i>Relation</i>
<i>Namn</i>	<i>Telefon</i>	<i>Telefon</i>	<i>Anhörig</i>	<i>Relation</i>
<i>Namn</i>	<i>Telefon</i>	<i>Telefon</i>	<i>Anhörig</i>	<i>Relation</i>

2.5 BILAGA A5: INSATSPLAN

Denna bilaga innehåller information om vad som finns på anläggningens insatsplan och vad denna ska användas till.

2.5.1 Allmänt

Det är verksamhetsutövaren som ansvarar för att en insatsplan finns framtagen, hålls uppdaterad och finns tillgänglig på anläggningen. Den senaste versionen av insatsplanen ska finnas tillgänglig för räddningstjänsten (kan således förvaras vid brandarmcentralen) samt för den interna insatssamordnaren.

Insatsplanen ska genomgå revision minst en gång per år.

Ansvarig för att upprätthålla en aktuell version av insatsplanen är: Platschef

2.5.2 Insatsplanens utförande

Insatsplanen ska som minst innehålla följande:

En **situationsplan** som visar:

- anläggningens utformning och byggnaders placering i förhållande till omgivningen.
- angreppsvägar
- byggnader och numrering av dessa
- norrpil
- brandposter och brandtekniska installationer

Byggnadsritningar som visar:

- brandtekniska installationer (brandarmcentral, sprinklercentral, sprinklerskyddade utrymmen)
- byggnadens bärförmåga och brandcellsindelning
- särskilda risker (kemikalier etc.)
- skyddsobjekt
- utrymningsvägar och återsamlingsplats
- eventuell inrymningsplats
- tillgänglig skyddssystem (vattendimma, styrning ventilation, dränering och invallning)

Insatsplanen ska även innehålla kontakter till representant för verksamheten (dvs. jourorganisationen), kort beskrivning av särskilda risker, beskrivning av skyddsobjekt, handhavande av brandtekniska installationer eller processer som behöver påverkas av räddningstjänsten.

3 BILAGOR B - RUTINER

3.1 BILAGA B1: LOGGBOK

Syftet med denna loggbok är att samla information för att kunna fatta rätt beslut under nödläget, kunna rapportera händelseförloppet till berörda myndigheter och för att kunna utvärdera och göra erfarenhetsåterföring av händelsen internt och externt. Loggboken ger en samlad bild av händelseförloppet med tidsangivelser, vilka åtgärder som vidtagits och av vem. Nedan är ett exempel på hur en loggbok kan uppföras.

[illegible]

3.2 BILAGA B2: UTRYMNING / INRYMNING

Denna bilaga beskriver övergripande strategi för utrymning och inrymning av anläggningen vid ett nödläge. Denna nödlägesrutin tillämpas under verksamhetstid då personal befinner sig på anläggningen.

Bilagan ska sammanfatta:

- Den grundläggande strategin i samband med aktivering av utrymningslarm
- Utrymning, hur denna sker och till vilken återsamlingsplats
- Inrymning, hur detta beslutas, hur denna sker och till vilken plats
- Utrymningsledarens roll, vilka uppgifter denna har

3.3 BILAGA B3: AKUT LARMNING TILL MYNDIGHETER

Denna bilaga beskriver vilka myndigheter som i första hand ska larmas vid ett nödläge och vilken information som ska anges.

En av de första åtgärderna för anläggningens insatssamordnare vid ett nödläge är att ringa SOS.

3.3.1 Akut information till myndigheter

Ring 112

Det är alltid SOS som ska larmas först. När insatssamordnaren ringer 112 meddelas följande:

- Jag heter...
- Jag ringer ifrån... **Anläggningens adress**
- Detta har hänt...
 - Vid brand: var brinner det och vad är det som brinner?
 - Vid läckage: vilket ämne är det som läckt ut? Ange UN-nummer, uppskattad mängd, koncentration
 - och spridningsområde.
 - Har personal kunnat påbörja åtgärder? Ange i så fall vilka.
 - Är någon skadad?
 - Har alla utrymt/inrymt?
- Uppmärksamma alltid SOS-operatören på att ni är en farlig verksamhet som har stora volymer av fluorvätesyra.
- Ange vilka åtgärder ni planerar att vidta i nästa steg.
- Ange var personal kommer att möta upp räddningstjänsten.
- Ange de uppgifter som finns tillgängliga för att möjliggöra en bedömning av följderna för människor och miljö: vindriktning och färdväg, läckagets placering, inomhus/utomhus.
- Ange om det finns farhågor/risker för en mer dramatisk händelseutveckling.
- Ange kontaktuppgifter för vidare samverkan och som räddningstjänstens insatsstyrka och befäl kan ringa tillbaka på vid behov.

Polis och Länsstyrelsen

Om nödsituationen riskerar att påverka omkringliggande verksamheter eller allmänheten så ska även polis och länsstyrelse larmas till platsen via SOS. Uppmana SOS-operatören att omedelbart underrätta länsstyrelsens tjänsteman i beredskap (TiB) och Polisen. Lämna telefonnummer som TiB och Polisen kan ringa tillbaka på.

MSB

Ring MSB:s tjänsteman i beredskap (TiB) via SOS (112).

3.3.2 Bedömning av behov av räddningstjänst vid kemikalieläckage

Verksamheten bör ta fram förslag på vilka kemikalieläckage som räddningstjänsten ska larmas på.

Dessa kommer sedan att samrådats med räddningstjänsten. I utgångspunkt kommer det vara bättre att larma en gång för mycket än en gång för lite.

3.4 BILAGA B4: AVSTÄNGNING UTGÅENDE DAGVATTEN

Denna bilaga beskriver hur man går tillväga för att stänga av ventilen till det utgående dagvattnet. Detta för att vid ett nödläge kunna säkerställa att läckage och förorenat släckvatten inte sprider sig utanför anläggningen.

3.4.1 *Rutin för att stänga ventil till utgående dagvatten*

När ett nödläge uppstår utomhus ska ventilen till det utgående dagvattnet stängas. Detta görs på följande sätt:

1. Nyckel finns...
2. Ventilen sitter...
3. Såhär stängs den av...

Komplettera med information och bilder när anläggningen är färdig.

3.5 BILAGA B5: SÄKER NEDSTÄNGNING AV PRODUKTION

I denna bilaga beskrivs hur nedstängning av produktionen sker på ett säkert sätt i händelse av nödläge.

3.5.1 *Säker nedstängning av produktionen*

Beskrivning av säker nedstängning av processystem.

3.6 BILAGA B6: VARNING AV ALLMÄNHETEN OCH OMGIVNINGEN

I denna bilaga beskrivs hur varning av allmänheten och omgivning ska gå till vid ett nödläge.

3.6.1 Information i samband med en olycka

Vid allvarliga olyckor där allmänheten kan utsättas för fara ska civilförsvarets särskilda varningssystem utnyttjas, så kallas VMA (Viktigt Meddelande till Allmänheten). Signalen är sju sekunder långa tonstötter med 14 sekunders mellanrum. Signalen betyder: gå inomhus, stäng dörrar och fönster, slå av ventilationen och lyssna på radio (P4 och P3 i första hand) eller SVT för vidare information.

Det finns två nivåer på meddelanden: varning och information. Varningsmeddelande sänds genast när det är omedelbar risk för skada på liv, hälsa, egendom eller i miljön. Informationsmeddelande sänds utan krav på omedelbarhet för att förebygga eller begränsa skador på liv, hälsa, egendom eller i miljön.

Beslut om aktivering av VMA initieras av räddningstjänstens insatschef på skadeplats och fastställs och beslutas av räddningsledaren.

I meddelandet ska följande information sammanfattas:

- Vad som har hänt eller kan hända
- Vad som utgör det akuta hotet
- Anvisningar om vad människor ska göra för att skydda sig
- Vad allmänheten kan göra för att underlätta räddningsarbetet

Exempel meddelande brand:

"Det brinner på en industrifastighet på xx i xx. Med anledning av rökutvecklingen uppmanar räddningsledaren verksamheter och boende i området att stanna inomhus, stänga fönster, dörrar och ventilation."

Exempel meddelande kemikalieutsläpp:

"Ett utsläpp av farlig gas har inträffat på en fastighet på xx i xx. Med anledning av detta uppmanar räddningsledaren verksamheter och boende i området att stanna inomhus, stänga fönster, dörrar och ventilation."

3.6.2 Kontakt med media

Redovisa vem som accepteras vara i kontakt med media för uttalanden om verksamheten.

3.7 BILAGA B7: HANTERING AV STORT KEMIKALIEUTSLÄPP

I denna bilaga beskrivs hur ett stort kemikalieutsläpp ska hanteras, den är uppdelad med först ett avsnitt om vad som gäller vid alla utsläpp, därefter kommer två avsnitt som beskriver vad som gäller specifikt för utsläpp utomhus respektive inomhus.

3.7.1 Vid alla utsläpp

- Absorberingsmedel? Var finns detta?
- Skyddsutrustning? Andningsskydd, stövlar, kemkläder? Var finns detta?
- Tätningslock på brunnar?
- När och hur ska man spola/späda utsläppet?
- Saneringsutrustning

3.7.2 Specifikt för större utsläpp utomhus

- Uppsamling i dagvattenssystemet – visa på ritning hur detta ser ut finns?
- Stänga ventil till utgående dagvatten, hänvisa till separat rutin?
- Provtagning?
- Spädning?
- Utpumpning till tankbil?

3.7.3 Specifikt för större utsläpp inomhus

- Kontroll av att utsläppet ryms inom invallning
- Kontrollera bildning av giftiga ångor
- Tillse att system för vattendimma/sprinkler är aktiverat vid behov
- Provtagning?
- Spädning?
- Utpumpning till tankbil?

3.7.4 Bortforsling

- Kontakt med aktörer för bortforsling?
- Planera bortforslingen

3.8 BILAGA B8: HANTERING AV SLÄCKVATTEN

I denna bilaga beskrivs strategin och rutinen för omhändertagande av släckvatten efter en brand. Samtliga detaljer tydliggörs i upprättad släckvattenutredning, här redovisas endast en sammanfattning av den rutin som blir resultatet av utredningen.

3.8.1 Rutin för hantering av släckvatten

Beskriv den grundläggande rutinen i samband med uppkomst av större brand

- Ventil som stängs?
- Övervakning så uppsamling sker enligt planerat?
- Stängning av sprinklersystem efter att brand är hanterad?
- Provtagning?
- Avgörande om hantering av släckvattnet
- Riskbedöm hanteringssätt
- Kontakta lämpliga aktörer för utförande
- Påbörja hantering

3.8.2 Strategi för uppsamling

Utvändigt

- Hårdgjorda ytor, utförande lutning och brunnar
- Uppsamlingskapacitet?
- Avstängning för utgående dagvatten?

Invändigt

- Utförande av golvytor där kemikalier hanteras
- Invallning, dränering?
- Uppsamlingskapacitet?
- Omhändertagande/förflyttning av släckvatten?

3.8.3 Tänkbara föroreningar och konsekvenser

Gör en sammanfattning av de föroreningar som kan förväntas och konsekvenser av dessa.

3.8.4 Provtagning

Redogör för hur provtagning ska ske för att avgöra hur vidare hantering ska ske.

Provtagning av aktuella parametrar/ämnen sker enligt xx och utförs av xx.

3.8.5 Hantering av släckvatten

Sammanfatta de olika situationer och hanteringsprinciper i samband med dessa som är aktuella.

- Släckvatten ut i dagvattensystem?
- Släckvatten neutraliseras på plats?
- Släckvatten ska föras bort för destruktions/rening?
- Släckvatten kräver åtgärd innan bortförsl till destruktions/rening?

3.9 BILAGA B9: SANERING EFTER KEMIKALIEUTSLÄPP

I denna bilaga beskrivs hur sanering efter ett kemikalieutsläpp ska gå till. Syftet med att sanera är att inte sprida ämnet vidare utanför skadeområdet och att göra lokalerna/platserna ofarliga igen.

3.9.1 *Sanering efter kemikalieutsläpp*

- Sanering av skadeplatsen.
- Utrustning för sanering?
- Sanering av personer, görs av räddningstjänst/ambulans?
- Egen personal kan flytta personen från utsläppskällan om det inte innebär risk för dem själva?

3.10 BILAGA B10: RAPPORTERING TILL MYNDIGHETER

Denna bilaga beskriver hur rapportering till myndigheter ska ske efter ett nödläge eller vid ett tillbud som hade kunnat leda till en olycka. Information regleras i förordning (2003:789) om skydd mot olyckor samt det tillhörande allmänna rådet MSBFS 2014:2 om skyldigheter vid farlig verksamhet.

3.10.1 Rapportering till myndigheter

Om en olycka som kan orsaka allvarliga skador på människor eller i miljön inträffar eller en överhängande fara för en sådan olycka förelegat, ska insatssamordnaren informera räddningstjänsten och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) om:

1. omständigheterna kring olyckan eller den befarade olyckan,
2. vilka farliga ämnen som finns i anläggningen och som kan orsaka allvarliga skador på människor eller i miljön och om några av dessa ämnen läckt ut,
3. de uppgifter som finns tillgängliga för att möjliggöra en bedömning av följderna för människor och miljö, samt
4. vilka räddningsåtgärder som har vidtagits.

Så snart det kan ske ska information också lämnas om:

5. vilka sanerings- och restaureringsåtgärder som planeras för att begränsa följderna, samt
6. vilka åtgärder som planeras för att förhindra att en olycka inträffar igen.

Rutin för hur larmning ska gå till vid en konstaterad olycka, i det akuta skedet, beskrivs i Bilaga B3.

Efter en olycka eller tillbud sker rapportering till MSB via MSB:s webbplats:

<https://www.msb.se/olycksrapportering>

Loggboken är ett viktigt verktyg för den rapportering som sker till myndigheter efter olyckan. Använd den som utgångspunkt för att redogöra för händelseförloppet.

Det är allvarlighetsgraden på olyckan/tillbudet som avgör om man ska rapportera eller inte. Olyckor som skadat människor eller miljö allvarligt eller att fara för detta funnits ska alltid rapporteras. De scenarier för olyckor som bedömts kunna medföra allvarliga skador i riskanalysen utgör också ett underlag för att avgöra vid vilka tillfällen som rapportering ska ske.

3.11 BILAGA B11: FUNKTIONSKONTROLL SPRINKLER

Här redovisas hur det kan kontrolleras att sprinklersystemet fungerar som det ska i händelse av en brand. Syftet är att vid en brand så kan verksamheten genom nedanstående agerande öka förutsättningarna för att sprinklersystemet ska fungera avsett.

3.11.1 Funktionskontroll sprinkler

Insatssamordnaren ska i ett nödläge utse en lämplig person som går till sprinklercentralen och övervakar funktionen på sprinklersystemet (tillse att pumpar går som de ska, att vattentillförsel fungerar etc.). Denna person bör då utföra nedanstående kontroll/övervakning:

- Beskriv med bild och text vad som ska göras
- Vad ska nyttjas som kommunikationsutrustning?

3.11.2 Avstängning sprinkler

När en brand konstaterats vara hanterad (ska om möjligt göras i samråd med räddningstjänsten) så bör sprinklersystemet stängas av enligt följande:

- Beskriv med bild och text vad som ska göras

3.12 BILAGA B12: AKTIVERING AV GASSLÄCKSYSTEM

Här redovisas hur gassläcksystemet fungerar och när det ska användas.

3.12.1 MCC/Transformatorer

Inom xx finns ett gassläcksystem med syfte att xx. Här beskrivs med bilder och text hur systemet fungerar och aktiveras, när det är lämpligt att aktivera systemet och hur det kan kontrolleras att det fungerar som avsett.

3.12.2 Transformatorstation

Inom xx finns ett gassläcksystem med syfte att xx. Här beskrivs med bilder och text hur systemet fungerar och aktiveras, när det är lämpligt att aktivera systemet och hur det kan kontrolleras att det fungerar som avsett.

3.13 BILAGA B13: FUNKTIONSKONTROLL VENTILATION

Här redovisas hur det kan kontrolleras att ventilationssystemet fungerar (stoppas, styrs) som önskat i händelse av kemikalieutsläpp eller risk för bildning av giftiga brandgaser.

3.13.1 Skyddsfunktion ventilation

Syftet med denna skyddsfunktion på ventilationen är följande:

1. Begränsa spridningen av giftiga ångor till omgivningen (utanför byggnaden) vid ett större kemikalieutsläpp.
2. Om behov av inrymning bedömts nödvändig så ska inomhusmiljön på inrymningsplatsen vara så säker som möjligt.

Sammanfatta hur funktioner ser ut i det allmänna ventilationssystemet, vad som sker vid aktivering av gasdetektion eller brandlarm, hur spridning mellan olika lokaler förhindras, om styrning är automatisk eller manuell etc.

3.13.2 Funktionskontroll ventilation

Utvändigt kemikalieutsläpp/stor brand

Här beskrivs med bilder och text att behovet av att stoppa ventilationen för att hindra intag av ångor/brandgaser ska bedömas och hur stoppet kan utföras.

Invändigt kemikalieutsläpp

Här beskrivs med bilder och text hur det kan kontrolleras att ventilationssystemet stängts ner som planerat om gasdetektion skett.

3.14 BILAGA B14: KONTROLL AV ÅNGBILDNING HF

Här redovisas hur det kan kontrolleras om påtaglig ångbildning av HF skett/sker. Detta för att kunna fatta beslut om åtgärd (spädning, aktivering av system för vattendimma).

3.14.1 Beskrivning gasdetektion

Sammanfatta hur funktioner ser ut avseende gasdetektion, vad som sker vid aktivering av gasdetektion, vid vilken nivå aktivering sker, när utrymningslarm startas etc.

3.14.2 Kontroll av nivåer

Beskrivning med bilder och text hur information om uppmätta nivåer kan erhållas.